

**ПЕРСПЕКТИВНИЙ ПЛАН
РОЗВИТКУ КАФЕДРИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ імені В. Н. КАРАЗИНА
НА 2018/19 – 2022/23 НАВЧАЛЬНІ РОКИ**

**ОБҐРУНТУВАННЯ НЕОБХІДНОСТІ ПЕРСПЕКТИВНОГО ПЛАНУ
РОЗВИТКУ КАФЕДРИ**

Необхідність створення перспективного плану розвитку кафедри зумовлюється потребою забезпечення її конкурентоспроможної освітньої та наукової діяльності. Робота кафедри здійснюється відповідно до Закону України “Про вищу освіту” (№ 1556-VII від 01.07.2014), положень Статуту Університету (від 25.12.2015 р.), Програми розвитку Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна на 2010-2020 роки (від 14.10.2019), положення про філологічний факультет Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна (від 30.11.2001) і передбачає вивчення та освоєння європейських освітніх стандартів, упровадження в освітній процес сучасних методів та технологій, врахування запитів українського ринку праці.

КОНЦЕПЦІЯ РОЗВИТКУ КАФЕДРИ

Головною метою діяльності кафедри є забезпечення високого рівня фахової підготовки студентів. В основу концепції перспективного розвитку кафедри української мови покладена настанова на гармонійне поєднання наукової на навчальній діяльності професорсько-викладацького складу кафедри, спрямованої на підготовку висококваліфікованих спеціалістів-філологів. Концепція репрезентує базові для кафедри напрямки діяльності: кадрову політику, науково-дослідну та навчально-методичну роботу, профорієнтаційну та виховну діяльність.

Реалізація основних напрямків діяльності передбачає:

- орієнтацію діяльності кафедри на сучасні вимоги суспільства;
- створення необхідних умов для підвищення науково-методичного рівня професорсько-викладацького складу, зокрема шляхом проходження стажування в закордонних вищих навчальних закладах, надання творчих відпусток для завершення докторських дисертацій, навчання в докторантурі;
- регулярне проведення науково-методичного семінару кафедри із запрошенням до участі студентів українського відділення як способу вироблення в них інтересу до науково-дослідницької діяльності та поглиблення їх професійних знань;
- удосконалення навчального процесу за допомогою сучасних методів навчання, використання інтерактивних технологій, що включаються в навчальний процес, вивчення та врахування досвіду роботи кафедр подібного профілю в європейських університетах;
- створення за допомогою новітніх технологій єдиного інформаційного простору, у якому суб'єктами є «викладач – студенти» з метою поглиблення та інтенсифікації засвоєння інформації студентами та формування в них лінгвістичної компетентності (зокрема сервіс Classroom, розроблений компанією Google);
- підвищення мотивації викладачів кафедри, формування колективу, об'єднаного спільною метою та завданнями як необхідною передумовою

формування іміджу кафедри та якісного виконання кафедральних завдань і планів.

Науково-педагогічна діяльність кафедри української мови ґрунтується на традиціях українознавчих студій в Харківському університеті, започаткованих А. Л. Метлинським (1814–1870), П. П. Гулаком-Артемівським (1790–1869), П. П. Білецьким-Носенком (1774–1856), основоположником Харківської лінгвістичної школи О. О. Потебнею (1835–1891), О. Н. Синявським (1887–1937), К. Т. Німчиновим (1899–1936), Л. А. Булаховським та іншими науковцями і педагогами.

Освітню та наукову діяльність кафедри української мови Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна забезпечують 20 викладачів, із них доктор філологічних наук професор Калашник В. С.; доктор філологічних наук, доцент Нелюба А. М.; кандидат педагогічних наук, доцент Тесленко О. В., 12 кандидатів філологічних наук, доцентів: Боярова Л. Г., Геращенко О. М., Губарева Г. А., Калашник Ю. І., Коротич К. В., Кохан Ю. І., Літвінова І. М., Пономаренко В. Д., Сердега Р. Л., Трифонов Р. А., Філон М. І., Хомік О. Є, 2 кандидати філологічних наук, ст. викладачі: Бутко С. Г., Гарюнова Ю. О., 3 старші викладачі: Дудка О. О., Гурова О. М., Уманцева Н. Ф.

Професори, доценти, викладачі кафедри забезпечують читання нормативних курсів із сучасної української літературної мови, історії мови, історичної граматики, старослов'янської мови, польської мови, викладання наукових семінарів та спецкурсів, зокрема герменевтики поетичного тексту; теорії комунікації, концептології та дискурсології, морфології, синтаксису, стилістики тексту, соціолінгвістики та лінгвокультурології, розробляють питання теорії номінації та словотвору, граматики української мови.

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМКИ РОБОТИ КАФЕДРИ (планування, зміст завдань, виконавці та терміни)

№ з/п	Напрямок діяльності кафедри	Зміст діяльності	Виконавці / відповідальні за виконання	Термін виконання
1	Кадрова політика, підготовка та підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу	1. Залучення до викладацького складу кафедри найкращих випускників аспірантури при кафедрі української мови.	зав. кафедри	2021 – 2023 рр.
		2. Покращення якісних характеристик кадрового складу кафедри шляхом здобуття вченого звання доцента.	ст. викл. С. Г. Бутко ст. викл. Ю. О. Гарюнова	2020 2019
		3. Покращення якісних характеристик кадрового складу кафедри шляхом здобуття наукового ступеня доктор філософії.	ст. викл. О. М. Гурова	2018
		4. Покращення якісних характеристик кадрового складу кафедри шляхом здобуття наукового ступеня доктор наук.	доц. М. І. Філон доц. Р. А. Трифонов доц. К. В. Коротич доц. І. М. Літвінова ст. викл. С. Г. Бутко	2020 2021 2022 – 2023 2022 2024

		5. Стажування в університетах європейських країн (Польща, Словаччина).	ст. викл. Ю. О. Гарюнова ст. викл. С. Г. Бутко ст. викл. Ю. О. Гарюнова доц. Р. А. Трифонов доц. Г. А. Губарева доц. О. М. Герашенко	2024 протягом 2018 – 2023 рр.
2.	Науково-дослідницька робота	1. Підготовка до друку монографій та наукових праць професорсько-викладацького складу кафедри 1.1. Шевченко-пророк: лінгвосоціокультурний та художній виміри особистості; 1.2. Мегатекст «Україна» Шевченка-пророка. Теми. Образи. Ідеї. 1.5. Українська поезія 20-30-х років ХХ століття як соціолінгвопсихологічний феномен. 1.10. Радянська новомова: структурний, когнітивний, прагматичний і соціолінгвістичний аспекти. .	доц. М. І. Філон доц. М. І. Філон доц. І. М. Літвінова Р. А. Трифонов	2022 2023 2024 2024
		Підготовка студентів до участі у конкурсах студентських наукових робіт та підсумкових студентських наукових конференціях.	Викладачі кафедри, зокрема: доц. М. І. Філон доц. Р. А. Трифонов доц. К. В. Коротич доц. І. М. Літвінова ст. викл. С. Г. Бутко ст. викл. Ю. О. Гарюнова доц. Р. Л. Сердега доц. В. Д. Пономарено доц. Ю. І. Калашник доц. Г. А. Губарева Керівники наукових семінарів	2018 – 2023
3.	Навчально-методична робота	1. Написання та підготовка до друку навчальних посібників і навчально-методичних посібників з української мови:		

		<p>1.1. Лексикологія української мови. Частина 2.</p> <p>1.2. Функціональна стилістика української мови. Навчальний посібник.</p> <p>1.3. Збірник завдань і вправ із синтаксису української мови.</p> <p>1.4. Основи риторики: курс лекцій.</p> <p>1.5. Лінгвофольклористика: навчальний посібник.</p> <p>1.6. Лінгвокультурологія: підручник.</p> <p>2. Розроблення нових навчальних планів для дисциплін кафедри:</p> <p>2.1. Розроблення навчальних програм з української мови для викладачів та співробітників університету з урахуванням їхньої професійної спеціалізації.</p> <p>3. Розроблення нових спецкурсів, що матимуть практичне професійне спрямування (редагування і коректура текстів, мова мас-медіа, творча майстерня з написання публіцистичних текстів; майстерня перекладача тощо).</p> <p>4. Запровадження на заочному відділенні дистанційних курсів.</p> <p>5. Підготовка завдань для самостійної роботи студентів відповідно до вимог нових освітніх програм.</p> <p>6. Розроблення дистанційних курсів навчання з профільних дисциплін кафедри на основі інформаційних і комунікаційних інтернет-технологій.</p> <p>7. Розміщення на факультетському сайті навчально-методичних матеріалів із базових курсів української мови, спецкурсів та наукових семінарів.</p> <p>8. Забезпечення участі науково-</p>	<p>доц. М. І. Філон доц. О. Є. Хомік</p> <p>ст. викл. О. М. Гурова доц. Г. А. Губарева</p> <p>доц. Ю. І. Калашник</p> <p>доц. Ю. І. Калашник</p> <p>доц. Р. Л. Сердега</p> <p>О. М. Гурова, Г. А. Губарева</p> <p>Відповідальний доц. М. І. Філон</p> <p>ст. викл. С. Г. Бутко ст. викл. Ю. О. Гарюнова</p> <p>ст. викл. О. М. Гурова доц. І. М. Літвінова ст. викл. С. Г. Бутко доц. Г. А. Губарева доц. О. Є. Хомік</p> <p>Відповідальний доц. М. І. Філон</p> <p>Викладачі кафедри</p> <p>доц. О. Є. Хомік доц. І. М. Літвінова ст. викл. С. Г. Бутко</p> <p>Викладачі кафедри</p> <p>Відповідальний доц. М. І. Філон</p>	<p>2022</p> <p>2023</p> <p>2021</p> <p>2020</p> <p>2021</p> <p>2023</p> <p>– 2018 – 2023</p> <p>2019- 2022</p> <p>2018 – 2023</p> <p>– 2020-2023</p> <p>2019-2023</p> <p>2019-2023</p> <p>2019-2023</p> <p>– 2019-2023</p>
--	--	---	--	--

		<p>педагогічних працівників кафедри у міжнародних наукових конференціях в університетах країн центральної та західної Європи.</p> <p>9. Обмін магістерськими програмами із філологічними факультетами вищих навчальних закладів Польщі, Словаччини та Білорусі.</p>	Відповідальний доц. М. І. Філон	–	2019-2023
4.	Організаційна і профорієнтаційна діяльність:	<p>1. Налагодження міжнародного співробітництва із закордонними університетами, зокрема з університетами Польщі, для організації стажування викладачів, підготування спільних наукових і навчальних видань тощо.</p> <p>2. Посилення контактів із середньою школою через ланку вчителів за допомогою організації майстер-класів для вчителів у межах проведення захисту робіт МАН.</p> <p>3. Популяризація та проведення конкурсу «Грамотій».</p> <p>4. Щорічне проведення викладачами кафедри профорієнтаційних заходів під гаслом «Філолог – професія назавжди» в школах міста та області.</p>	<p>Завідувач кафедри ст. викл. С. Г. Бутко</p> <p>доц. М. І. Філон доц. Ю. І. Кохан доц. Г. А. Губарева</p> <p>доц. М. І. Філон ст. викл. С. Г. Бутко</p> <p>доц. Ю. І. Кохан</p>		<p>2019-2022</p> <p>2019-2023</p> <p>2019-2023</p> <p>2019-2023</p>
5.	Виховна робота	<p>Виховна робота викладачів кафедри української мови спрямована на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - формування та зміцнення у студентів почуття національної гідності, національної самосвідомості та патріотизму; - реалізацію наукового творчого потенціалу студентів. 	Колектив кафедри		2019-2023

Завідувач кафедри

доц. Філон М. І.